

Εγκώμιο στον Άγιο Ιερομάρτυρα Ιγνάτιο το Θεοφόρο [† 20 Δεκεμβρίου]

/ [Πεμπτουσία](#)

Ξέσπασε κάποτε φοβερός πόλεμος εναντίον των Εκκλησιών και σαν φοβερότατη τυραννίδα ξαπλώθηκε στη γη και όλοι αρπά-ζονταν μέσα από την αγορά, χωρίς καμιά άτοπη κατηγορία, αλλ' απλώς ότι απαλλάχθηκαν από την πλάνη και έτρεξαν προς την ευσέβεια, ότι απομακρύνθηκαν από τη θρησκεία των δαιμόνων, ότι γνώρισαν τον αληθινό Θεό και προσκύνησαν τον μονογενή Υιό αυτού· και για εκείνα για τα οποία ἐπρεπε αυτοί να στεφανώνονται και να θαυμάζονται και να τιμούνται, εξαιτίας αυτών τιμωρούνταν και περιβάλλονταν από μύρια κακά όλοι εκείνοι που δέχθηκαν την πί-στη, και πολύ περισσότερο οι προϊστάμενοι των Εκκλησιών.

[Ignatius of Antioch icon](#)

Διότι ο διάβολος, όντας κακούργος και φοβερός στο να μηχανορραφεί τέτοιες επιβουλές, έλπισε ότι, εάν αφαιρέσει τους ποιμένες, θα μπορέσει εύκολα να διασκορπίσει τα ποίμνια. Εκείνος όμως που συλλαμβάνει τους σοφούς στην πανουργία αυτών, θέλοντας να δεί-ξει σ' αυτόν, ότι δεν κυβερνούν τις Εκκλησίες του άνθρωποι, αλλ' αυτός είναι εκείνος που ποιμαίνει παντού όλους εκείνους που πι-στεύουν σ' αυτόν, επέτρεψε να γίνει αυτό, ώστε, όταν δει να μη μειώνεται η ευσέβεια μετά την αφαίρεση εκείνων, ούτε να σβήνει ο λόγος του κηρύγματος, αλλά να αυξάνει περισσότερο, να μάθει και αυτός από τα ίδια τα έργα, ότι όλοι που τον υπηρετούν σ' αυτά κα-θώς και όλα τα δικά μας δεν είναι ανθρώπινα, αλλ' έχει τη ρίζα η υπόθεση της διδασκαλίας μας στους ουρανούς, και ο Θεός είναι εκείνος που καθοδηγεί παντού τις Εκκλησίες, και ότι δεν είναι δυ-νατό ποτέ να βγει νικητής εκείνος που πολεμά το Θεό.

Και δεν διέπραξε ο διάβολος αυτό μόνο το κακούργημα, αλλά και άλλο όχι μικρότερο απ' αυτό. Ότι δηλαδή δεν άφηνε τους επι-σκόπους να σφάζονται στις πόλεις που ήταν προϊστάμενοι, αλλά τους φόνευε οδηγώντας τους σε ξένη πόλη. Και αυτό το έκανε επιδιώκοντας έτσι να μείνουν έρημοι από φίλους και συγχρόνως ελπίζοντας να τους καταστήσει ασθενέστερους με τον κόπο της οδοιπορίας, πράγμα λοιπόν που έκαμε και στον μακάριο αυτόν. Διότι από την πόλη μας τον

κόλασε στη Ρώμη, κάνοντάς του μακρότερη την οδοιπορία, και ελπίζοντας με το μήκος της οδού και το πλήθος των ημερών να καταβάλει, το φρόνημά του, μη γνωρίζοντας όμως ότι, έχοντας αυτός στην τόσο μεγάλη οδοιπορία του συνοδοι-πόρο και συνταξιδιώτη τον Ιησού, γινόταν περισσότερο ισχυρότερος, παρείχε μεγαλύτερη απόδειξη της δυνάμεως του Θεού που υπήρχε μαζί του και σφυρηλατούσε έτσι περισσότερο τις Εκκλη-σίες. Διότι οι πόλεις που υπήρχαν κατά μήκος της οδού που περνού-σε συντρέχοντας από παντού ενίσχυαν τον αθλητή και τον προέπεμπαν με πολλά εφόδια, συναγωνιζόμενες με αυτόν με τις προσευχές και τις παρακλήσεις τους.

Αλλά και αυτές δεν δέχονταν μικρή παρηγοριά, βλέποντας το μάρτυρα να τρέχει προς το θάνατο με τόση μεγάλη προθυμία, με όση φυσικό ήταν να τρέχει εκείνος που καλείται στα ουράνια ανάκτορα. Και από τα ίδια τα έργα μάθαιναν, από την προθυμία δηλαδή εκείνου και την υπερβολική χαρά, ότι δεν ήταν θάνατος εκείνος προς τον οποίο έτρεχε, αλλά κάποια αποδημία και μετάθεση και ανάβαση προς τον ουρανό. Και διδάσκοντας αυτά σε κάθε πόλη με τα λόγια και με τα ίδια τα έργα του αναχωρούσε από εκεί.

Και εκείνο που συνέβηκε με τους Ιουδαίους, όταν, δένοντας τον Παύλο και στέλνοντάς τον στη Ρώμη, νόμιζαν ότι τον στέλνουν στο θάνατο, στην πραγματικότητα όμως τον έστελναν διδάσκαλο στους Ιουδαίους που κατοικούσαν εκεί, αυτό λοιπόν συνέβη και με τον Ιγνάτιο με κάποια μεγάλη αφθονία. Διότι καθίστατο διδάσκαλος θαυμάσιος όχι μόνο σ' εκείνους που κατοικούσαν στη Ρώμη, αλλά και σ' όλες τις ενδιάμεσες πόλεις, πείθοντάς τους να περιφρονούν την παρούσα ζωή, να μη θεωρούν τίποτε τα βλεπόμενα, να επιθυμούν τα μελλοντικά και ν' αποβλέπουν προς τον ουρανό, και να μη δίνουν σημασία για κανένα από τα κακά της παρούσας ζωής.

Διδάσκοντάς τους λοιπόν αυτά και περισσότερα απ' αυτά με τα ίδια τα έργα του και παιδεύοντάς τους βάδιζε σαν κάποιος ήλιος ανατέλλοντας από την ανατολή και τρέχοντας προς τη δύση· ή κα-λύτερα λαμπρότερος κι απ' αυτόν. Διότι ο ήλιος έτρεχε στον ουρανό, παρέχοντας αισθητό φως, ενώ ο Ιγνάτιος αντέλαμπε κάτω, εμ-βάλλοντας στις ψυχές νοητό φως διδασκαλίας. Και ο ήλιος βέβαια φθάνοντας στα μέρη της δύσεως κρύβεται και αμέσως φέρνει τη νύχτα, ενώ αυτός καταφθάνοντας στα μέρη της δύσεως ανέτειλε εκεί λαμπρότερα, αφού ευεργέτησε υπερβολικά και όλους εκείνους που συνάντησε κατά μήκος της πορείας του, και όταν έφθασε στην πόλη, δίδαξε και σ' εκείνην την οδό της ευσέβειας.

Διότι γι' αυτό και ο Θεός επέτρεψε να τερματίσει εκεί τη ζωή του, ώστε ο θάνατός του να γίνει διδάσκαλος ευσέβειας σ' όλους τους κατοίκους της Ρώμης. Διότι σεις με τη χάρη του Θεού δεν χρειαζόσασταν τότε καμιά απόδειξη, επειδή

ήσασταν ριζωμένοι στην πίστη, ενώ οι κάτοικοι της Ρώμης, επειδή τότε υπήρχε εκεί πολλή ασέβεια, χρειάζονταν πολλή βοήθεια. Γι' αυτό και ο Πέτρος και ο Παύλος και μετά από εκείνους και αυτός εκεί όλοι θυσιάσθηκαν· και ο ένας λόγος ήταν, επειδή είχε μολυνθεί η πόλη με τα αίματα των ειδώ-λων, να την καθαρίσουν με τα αίματά τους, και ο άλλος λόγος για να τους αποδείξουν έμπρακτα την ανάσταση του σταυρωθέντος Χρι-στού, πείθοντας τους κατοίκους της Ρώμης, ότι δεν θα ήταν δυνατό με τόση ευχαρίστηση να περιφρονήσουν την παρούσα ζωή, εάν δεν ήταν πάρα πολύ πεπεισμένοι, ότι επρόκειτο ν' ανεβούν προς τον εσταυρωμένο Ιησού και ότι θα τον δουν στους ουρανούς.

Πράγματι λοιπόν αποτελεί μεγίστη απόδειξη το ότι ο Χρι-στός που σφαγιάσθηκε επέδειξε τόση μεγάλη δύναμη μετά το θάνατό του, ώστε να πείσει τους ζωντανούς ανθρώπους να περιφρονήσουν και πατρίδα και οικία και φίλους και συγγενείς και την ίδια τη ζωή τους χάριν της πίστεώς τους προς αυτόν, και να προτιμήσουν αντί των ευχάριστων της παρούσας ζωής και μάστιγες και κινδύ-νους και θάνατο. Καθόσον αυτά δεν ήταν κατορθώματα κάποιου νε-κρού, ούτε κάποιου που έμεινε στον τάφο, αλλά εκείνου που αναστήθηκε και ζει. Διότι πώς θα μπορούσε να δικαιολογηθεί το ότι, όταν ζούσε όλοι οι Απόστολοι που τον ακολουθούσαν, γενόμενοι ασθενέστεροι από το φόβο, να προδώσουν τον διδάσκαλό τους και να φύγουν και ν' απομακρυνθούν από κοντά του, όταν όμως πέθανε, όχι μόνο ο Πέτρος και ο Παύλος, αλλά και ο Ιγνάτιος που ούτε καν τον είχε δει, ούτε είχε απολαύσει τη συναναστροφή του, να επιδείξουν υπέρ αυτού τόση μεγάλη προθυμία, ώστε και την ίδια τη ζωή τους να θυσιάσουν γι' αυτόν;

Για να τα μάθουν λοιπόν αυτά έμπρακτα όλοι οι κάτοικοι της Ρώμης, επέτρεψε ο Θεός να τελειώσει ο άγιος τη ζωή του εκεί. Και ότι αυτή είναι η αιτία, θα το επιβεβαιώσω αυτό από τον ίδιο τον τρόπο του θανάτου του. Διότι η καταδικαστική απόφαση δεν όριζε να πεθάνει σε βάραθρο έξω από τα τείχη, ούτε στο δικαστήριο, ούτε σε κάποια γωνία, αλλά στο μέσο του θεάτρου και ενώ όλη η πόλη καθόταν επάνω, υπέμεινε τον τρόπο του μαρτυρίου, κατασπαραχθείς από τα θηρία που άφησαν εναντίον του, ώστε, αφού στήσει μπροστά στα μάτια όλων το τρόπαιο κατά του διαβόλου, να κάνει ζηλωτές των αγωνισμάτων του όλους τους θεατές, όχι μόνο πεθαίνοντας τόσο γενναία, αλλά πεθαίνοντας με ευχαρίστηση. Διότι, όχι σαν να επέκειτο ν' αποσπασθεί από τη ζωή, αλλά σαν να καλού-νταν προς ζωή καλύτερη και πνευματικότερη, έτσι με ευχαρίστηση έβλεπε τα θηρία. Από πού γίνεται αυτό φανερό; Από τα λόγια που είπε τη στιγμή που επρόκειτο να πεθάνει. Διότι, όταν άκουσε, ότι αυτός ο τρόπος της τιμωρίας τον αναμένει, έλεγε «εγώ θα ωφεληθώ από τα θηρία εκείνα».

Τέτοιοι είναι εκείνοι που είναι ερωτευμένοι ότι κι αν πά-σχουν υπέρ εκείνων που αγαπούν, το δέχονται με ευχαρίστηση, και τότε φαίνονται ότι είναι κυριευμένοι

από την επιθυμία, όταν τα óσα συμβαίνουν είναι πολύ πιο χειρότερα, πράγμα βέβαια που συνέβηκε και μ' αυτόν. Διότι έσπευδε να μιμηθεί τους Αποστόλους όχι μόνο στο θάνατο, αλλά και στην προθυμία, και ακούοντας ότι εκείνοι μετά το μαστίγωμα ἔφευγαν με χαρά, θέλησε και αυτός να μιμηθεί τους διδασκάλους όχι μόνο ως προς το θάνατο, αλλά και στη χαρά· γι' αυτό ἐλεγε, «θα ωφεληθώ από τα θηρία». Και θεωρούσε τα στό-ματα αυτών πολύ πιο ήμερα από τη γλώσσα του τυράννου, και πολύ σωστά· διότι εκείνη τον καλούσε προς τη γέεννα, ενώ τα στόματα των θηρίων τον ἔστελναν προς τη βασιλεία.

[Συνεχίζεται]